

Udskriftsdato: 21. november 2024

KEN nr 9551 af 29/06/2023 (Gældende)

Ankestyrelsens principmeddelelse 20-23 om merudgifter - kompensationsprincippet - ladcykel - cykler

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-32094

Ankestyrelsens principmeddelelse 20-23 om merudgifter - kompensationsprincippet - ladcykel - cykler

Principmeddelelsen fastslår

Kommunen skal efter serviceloven yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne. Behovet for dækning af merudgifter vurderes i forhold til personer med børn uden en varig funktionsnedsættelse eller en kronisk, langvarig lidelse (betegnet i bekendtgørelsen som handicappede børn) på samme alder og i samme livssituation.

Kommunen skal altid vurdere en ansøgning om hjælp efter alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning. Reglerne om dækning af nødvendige merudgifter forudsætter, at det ansøgte ikke kan bevilliges efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i serviceloven, fx bestemmelserne om hjælpemidler og forbrugsgoder.

En ansøgning om dækning af udgifter til en cykel, skal vurderes i følgende rækkefølge, der afspejler den hjælp, borgeren kan få:

- 1) Er det et hjælpemiddel, der anskaffes af kommunen, som afholder den fulde udgift.
- 2) Er det et forbrugsgode, der anskaffes af borgeren, og halvdelen af udgiften dækkes af kommunen.
- 3) Er det et forbrugsgode, der normalt indgår i sædvanligt indbo. Hertil ydes ikke støtte.
- 4) Er der tale om en nødvendig merudgift? Det forudsætter, at udgiften er nødvendig og overstiger de udgifter, andre familier med børn uden en funktionsnedsættelse eller lidelse på samme alder og i samme livssituation har.

Der kan i særlige tilfælde ydes dækning af merudgifter til et forbrugsgode, der normalt indgår i sædvanligt indbo. Det forudsætter, at familien har merudgifter forbundet med købet af forbrugsgodet, ud over hvad familier med børn uden en funktionsnedsættelse eller lidelse på samme alder og i samme livssituation har ved at anskaffe forbrugsgodet.

Ladcykel

Ladcykler med og uden el anses i dag som almindeligt udbredte, og som produkter, der findes i ethvert hjem, der måtte ønske det. Disse cykler kan fås i forskellige udgaver og prisklasser og bliver forhandlet bredt over hele landet. De må derfor betragtes som sædvanligt indbo på linje med traditionelle tohjulede cykler.

Ved afslag på at bevillige ladcyklen efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder, skal kommunen vurdere, om ladcyklen kan bevilliges dækket som en merudgift.

En ladcykel er som udgangspunkt et transportmiddel. Ved vurderingen af, om familien har merudgifter forbundet med anskaffelsen af en ladcykel, skal der derfor som udgangspunkt ses på familiens transportbehov.

Ved vurderingen af, om der kan bevilliges dækning af merudgifter til en ladcykel indgår derudover fx:

Er ladcyklen nødvendig?

o Har familien andre transportmuligheder? Har barnet fået bevilliget transporthjælpemidler – fx kørestol, jøgger, klapvogn, bil eller andet -, og kan disse dække behovet for transport og/eller behovet for at få oplevelser i fritiden?

o Kan barnet selv gå, cykle eller andet - eventuelt med voksenguidning – i et sådan omfang, at det kan imødekomme behovet?

o Er barnet afskåret fra at deltage i familiens dagligliv eller livet med kammerater uden ladcyklen? Er barnet fx helt hindret i at komme med andre steder, fordi barnet ikke kan transporteres på anden vis på grund af sin funktionsnedsættelse?

Har familien merudgifter forbundet med at købe ladcyklen, ud over hvad familier med børn uden en funktionsnedsættelse eller lidelse på samme alder og i samme livssituation har?

Det er ikke familiens valg af transportform, der bliver afgørende for vurderingen af, om en ladcykel er en nødvendig merudgift, men barnets begrænsning i forhold til benyttelse af andre transportformer eller mulighed for at transportere/bevæge sig selv, der er afgørende.

Hvis ladcyklen skal bruges i fritiden fx med henblik på at barnet skal have frisk luft, være med på en cykeltur, få en oplevelse med familien eller med venner og dermed ikke dække et egentligt transportbehov, skal kommunen vurdere, i hvilket omfang behovet for at komme ud og være sammen som familie eller med kammerater i øvrigt kan imødekommes. Det er dermed barnets begrænsning i forhold til at kunne komme ud på anden vis, der er afgørende for vurderingen.

Hvis kommunen vurderer, at familiens behov for en ladcykel er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse, skal kommunen herefter vurdere, om der er merudgifter forbundet med købet af ladcyklen. I den forbindelse skal kommunen være opmærksom på, at en ladcykel med eller uden el betragtes som et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo. Der kan fx være merudgifter forbundet med købet af en ladcykel på grund af dets indretning eller størrelse.

El- og specialcykler

Elcykler anses i dag som almindeligt udbredte og som produkter, der findes i ethvert hjem, der måtte ønske det. Disse cykler kan fås i forskellige udgaver og prisklasser og bliver forhandlet bredt over hele landet. De betragtes derfor som forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo, på linje med traditionelle tohjulede cykler.

Specialcykler kan fx være trehjulede cykler, side-by-side cykler eller tandemcykler.

Ved afslag på at bevillige el- eller specialcykel efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder, skal kommunen derefter vurdere, om el- eller specialcyklen kan bevilliges som en merudgift.

Ved vurderingen af, om der kan bevilliges dækning af merudgifter til en el- eller specialcykel indgår fx:

- Hvilket behov skal el- eller specialcyklen dække?
- Er el- eller specialcyklen nødvendig?
 - o Kan barnet som følge af sin funktionsnedsættelse ikke benytte en almindelig cykel?
 - o Er det sædvanligt at have en cykel i barnets alder?
 - o Vil en el- eller specialcykel medvirke til, at barnet kan leve så normalt som muligt?
 - o Er barnets behov kompenseret på anden vis?
- Er der merudgifter forbundet med køb af el- eller specialcyklen?

Kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af, om det er sædvanligt i barnets alder at have en cykel. Kommunen kan i vurderingen godt inddrage barnets øvrige fritidsliv, men skal sammenholde det med, hvad der er sædvanligt for børn uden en funktionsnedsættelse eller lidelse på samme alder og i samme livssituation. Hvis det er sædvanligt for børn i samme alder og i samme livssituation både at have en cykel og en fritidsaktivitet, skal det indgå i vurderingen af, om familien kan få dækket nødvendige merudgifter til en el- eller specialcykel. Der kan derfor ikke gives afslag på dækning af merudgifter til en el- eller specialcykel alene med henvisning til, at barnet i stedet kan deltage i fritidsaktiviteter.

Det er alene prisforskellen fra den cykel, der ville være sædvanlig at have for barnet og el- eller specialcyklen, der er nødvendig, der kan dækkes som en merudgift. I den forbindelse skal kommunen være opmærksom på, at en elcykel betragtes som et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo. Der kan fx være merudgifter forbundet med køb af en elcykel på grund af dets indretning eller størrelse.

Almindelige cykler

Der kan ikke bevilliges dækning af merudgifter til en almindelig cykel, som er sædvanlig at have for børn uden en funktionsnedsættelse eller lidelse på samme alder og i samme livssituation.

Det skyldes, at familien alene skal kompenseres for de udgifter, som familien har som følge af barnets funktionsnedsættelse, der overstiger de udgifter, som andre familier med børn uden en funktionsnedsættelse eller lidelse på samme alder og i samme livssituation har.

De konkrete sager

I sag nr. 1 fik familien afslag på dækning af merudgifter til en ladcykel. Ladcyklen skulle bruges til at transportere barnet til handicaptræning og fritidsaktiviteter samt til at komme ud i naturen på lige

fod med sine jævnaldrende. Barnet skulle desuden skærmes. Ankestyrelsen stadfæstede afgørelsen, og vurderede, at behovet kunne tilgodeses på anden vis, fx ved brug af bil og gåture.

I sag nr. 2 fik familien afslag på dækning af merudgifter til en ladcykel med el. Ladcyklen skulle ikke dække et transportbehov, men alene bruges som en fritidsaktivitet, herunder bruges til familiehygge. Familien havde fået bevilliget en kørestol med vippefunktion samt handicapbil. Ankestyrelsen fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at samvær og familieture ses som værende almindeligt familieliv, og at behovet for at komme ud var tilgodeset med den allerede bevilligede hjælp.

I sag nr. 3 fik familien afslag på dækning af merudgifter til en ladcykel med el. Ladcyklen skulle bruges til at tage på cykelture i fritiden sammen som familie, da barnet selv på korte afstande ikke kunne cykle selv på grund af manglende forståelse for trafikken. Barnet havde desuden behov for frisk luft. Uden en ladcykel kunne familien, som også bestod af en storesøster, ikke komme på en samlet cykeltur. Ankestyrelsen fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at det ikke er sædvanligt for andre børn i samme aldersgruppe at kunne cykle selvstændigt, og at det er et vilkår i mange familier, at der er perioder, hvor det kan være vanskeligt at foretage sig visse aktiviteter sammen på grund af børnenes alder og evner, hvorfor det er almindeligt, at forældrene deler sig op for at tilgodeses alle børns behov. Behovet for frisk luft kunne desuden tilgodeses på anden vis.

I sag nr. 4 fik familien afslag på dækning af merudgifter til en ladcykel med el. Ladcyklen skulle bruges til at transportere barnet til børnehaven og til hverdagsaktiviteter. Barnet var blevet for stort til at sidde i sin klapvogn. Barnet kunne ifølge moderens oplysninger finde på at stikke af fra klapvognen, hvorved barnet var til fare for sig selv i bl.a. trafikken. Barnet fik ifølge moderens oplysninger også nedsmeltninger, hvor barnet ikke kunne løftes. Moderen oplyste efterfølgende til Ankestyrelsen, at hun ikke længere turde tage barnet med ud, og at familien derfor levede isoleret derhjemme. Kommunen vurderede, at familien kunne søge om støtte til en større klapvogn, og at en ladcykel er et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo. Ankestyrelsen hjemviste sagen. Kommunen skulle undersøge, om en klapvogn kunne tilgodeses barnets behov. Hvis klapvognen ikke ville kunne det, skulle kommunen undersøge, om en ladcykel er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse, og om familien havde merudgifter forbundet med købet af en ladcykel.

I sag nr. 5 fik familien afslag på dækning af merudgifter til en letvægtscykel, da kommunen vurderede, at barnets behov kunne tilgodeses ved brug af bus, elcykel eller elløbehjul. Sagen indeholdt oplysninger om, at barnet ikke var tryk ved at tage bus. Det var fra lægelige side anbefalet, at barnet holdt sig fysisk aktiv, og at barnet fik en elcykel. Der var også oplysninger om, at barnet ikke kunne bruge en normal elcykel, men havde brug for en elcykel med særlig lethed og stelstørrelse på grund af sin funktionsnedsættelse. Ankestyrelsen ændrede kommunens afgørelse og vurderede, at familien havde ret til dækning af merudgifter til en elcykel med særlig lethed og stelstørrelse.

I sag nr. 6 og 7 (dobbelt-sag) fik familien afslag på bevilling af hjælpemiddel og dækning af merudgifter til en trehjulet cykel med el og ryglæn. Cyklen skulle bruges i fritiden, så barnet kunne være mere aktiv med familien. Cyklen skulle desuden bruges som en fritidsaktivitet, så barnet kunne komme på cykelture i nærområdet og få en følelse af selvstændighed. I forhold til hjælpemiddelssagen fandt Ankestyrelsen ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse om, at en trehjulet el-cykel med ryglæn ikke i væsentlig yderligere grad kunne afhjælpe barnets funktionsnedsættelse. Barnet havde fået bevilliget en elektrisk kørestol og gangstativ. I forhold til merudgiftssagen fandt Ankestyrelsen ikke

grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse om, at behovet kunne tilgodeses med den allerede bevilligede hjælp. Der var desuden oplysninger i sagen om, at barnet tidligere havde deltaget i flere forskellige fritidsaktiviteter, og at familien ofte arrangerede aktiviteter med andre børn.

Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet 7 sager principielt. Det har vi gjort for at fastslå og præcisere de overordnede retningslinjer for, hvordan en ansøgning om hjælp til køb af en cykel skal vurderes på børnehanda-pområdet. Formålet med principmeddelelsen er dermed at beskrive, hvilke momenter der skal indgå i vurderingen af, om der kan bevilliges dækning af merudgifter til køb af en cykel til børn.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022.

- § 41 om dækning af merudgifter til børn.
- § 112, stk. 1, om betingelserne for bevilling af et hjælpemiddel.
- § 113, stk. 1, om støtte til forbrugsgoder.

Bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, nr. 932 af 19. juni 2020

- § 1, stk. 5, om sammenligningsgrundlaget ved bevilling af merudgifter.

Praksis

Gældende:

Følgende principmeddelelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

40-19:

Kommunen kan yde støtte til en trehjulet cykel som et hjælpemiddel, da disse er fremstillet specielt til at afhjælpe borgere med nedsat balance, der som følge heraf ikke kan cykle på en tohjulet cykel. Der ydes støtte efter reglerne om hjælpemidler, hvis væsentlighedskriteriet er opfyldt.

Kommunen yder også støtte til forbrugsgoder, når betingelserne for støtte til hjælpemidler er opfyldt. Der kan ikke ydes støtte til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo. Som sædvanligt indbo anses forbrugsgoder, der er almindeligt udbredte, og som findes i ethvert hjem, der måtte ønske det. Hvilke forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo, bliver løbende ændret i takt med den almindelige samfundsudvikling. Ved vurderingen tages der hensyn til udviklingen i den almindelige levestandard og borgernes forbrugs- og levevaner. Med tiden vil flere forbrugsgoder blive mere almindeligt udbredt og vil efterhånden blive betragtet som sædvanligt indbo.

Ladcykler med og uden el og tohjulede el-cykler anses i dag som almindeligt udbredte, og som produkter, der findes i ethvert hjem, der måtte ønske det. Disse cykler kan fås i forskellige udgaver og prisklasser og bliver forhandlet bredt over hele landet. De må derfor betragtes som sædvanligt indbo på linje med traditionelle tohjulede cykler.

8-19

Merudgifter til deltagelse i fritidsaktiviteter og udstyr hertil vil efter en konkret vurdering kunne dækkes som en merudgift. Det forudsætter dog, at borgeren er omfattet af personkredsen for merudgifter, og at andre borgere på samme alder og i samme livssituation, uden en funktionsnedsættelse, også ville have en fritidsaktivitet.

Fritidsaktiviteter defineres som aktiviteter, der udøves i fritiden, ofte fordi man har en interesse for et område eller ønsker at være fysisk aktiv eller udfordre sig selv fysisk eller mentalt. Fritidsaktiviteter er, modsat elitesport, for den bredere del af befolkningen.

Merudgifter til fritidsaktiviteter kan kun dækkes, hvis mulighederne for at dyrke andre former for fritidsaktiviteter er meget begrænsede, som følge af borgerens nedsatte funktionsevne.

Kommunen kan ikke henvise til, at en borger kan dyrke andre former for fritidsaktiviteter uden at kommunen har undersøgt, om borgeren reelt kan deltage i andre fritidsaktiviteter end den, der søges om merudgifter til. Kommunen kan ikke nøjes med at henvise til, at borgeren bør kunne deltage i andre fritidsaktiviteter, eller at det formodes, at borger kan deltage i andre fritidsaktiviteter.

Derudover skal de alternative fritidsaktiviteter, kommunen henviser til, i et vist omfang være sammenlignelige. Kommunen skal i den forbindelse forholde sig til det objektive sammenligningsgrundlag, hvor behovet vurderes i forhold til andre på samme alder og i samme livssituation, men uden en funktionsnedsættelse. Kommunen skal altså forholde sig til, hvad der er almindeligt for andre på samme alder og i samme livssituation i forhold til fritidsaktiviteter.

23-11

En 11-årig dreng med svær mental retardering, ADHD og autisme var berettiget til en handicap-tandemcykel som hjælpemiddel.

Ankestyrelsen lagde vægt på graden og omfanget af drengens nedsatte funktionsevne og de belastende følger, den havde for ham i dagligdagen.

Drengen kunne blive panisk, når han for eksempel skulle stige af- eller på en bus, eller hvis der var for mange taxaer, busser, biler og mennesker omkring ham. Han kunne i sådanne situationer være voldsomt udadreagerende, således at han enten skulle føres væk eller fastholdes for at undgå at situationen udartede sig yderligere. Dertil kom, at han nemt ville kunne komme galt af sted i trafikken, hvis han skulle færdes alene.

De konkrete afgørelser

Sag nr. 1, j.nr. 22-32094

I har klaget over X Kommunes afgørelse om afslag på dækning af merudgifter. Kommunen afgjorde sagen den 22. marts 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort jeres sag.

Resultater er:

- I har ikke ret til dækning af nødvendige merudgifter til en ladcykel ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, og at afgørelse ikke ændres.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at udgiften til en ladcykel ikke er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Hvad er afgørende for resultatet

I søger kommunen om dækning af merudgifter til en ladcykel.

Det fremgår af sagen, at X er 11 år gammel og lider af Downs Syndrom. Han har også dårlig balance og er hypoton på grund af sin lidelse. I oplyser, at X som følge heraf ikke kan cykle på en almindelig cykel, da han har udfordringer med balancen samt indlæringsvanskeligheder. I oplyser også, at X ikke kan færdes alene i trafikken, da hans mentale udvikling ikke er alderssvarende. Endvidere fremgår det af ansøgningen, at det vil være godt for X at blive transporteret på cykel, for at resten af familien kan trives.

Derudover fremgår det af sagen, at I ønsker en ladcykel til at transportere X til og fra handicaptræning og fritidsaktiviteter med familien samt til at komme ud i naturen og derudover være med i det sociale på lige fod med andre jævnaldrende.

Ved vurderingen lægger vi vægt på, at behovet for at transportere X kan tilgodeses på anden vis. Det fremgår af sagen, at han bliver kørt af dig, mor, til ridefysioterapi, og at han hver dag bliver kørt til skole i taxa.

Vi lægger også vægt på skolens oplysninger om, at X skal støttes og holdes i hånden af en voksen, når X er uden for klasselokaler, herunder også på ture, hvor X helst vil gå sine egne veje.

På den baggrund finder vi, at behovet for at transportere X og komme ud i naturen kan tilgodeses på anden vis, for eksempel via bil eller på gåben.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse, din klage og ansøgning samt udtalelse fra X's skole.

Vi er opmærksomme på jeres oplysninger om, at I ofte oplever at X under gåture pludselig sætter sig ned midt på vejen uden noget varsel, fordi han ikke vil gå mere. I har tidligere transporteret X rundt i

klapvogn, men det er ikke muligt længere, da han er så stor, at det er uværdig for ham at blive kørt i klapvogn. Det fremgår ligeledes i ansøgningen, at I mener, at X har behov for at blive skærmet.

Vi er også opmærksomme på jeres oplysninger om, at X's søskende på 6 og 14 år kan cykle selvstændig, og det har de kunne i længere tid nu. I oplyser, at det er X's tarv at få lov til at komme ud og cykle på lige fod med sine søskende ved at blive kørt af sin mor på ladcykel. Samtidig kan X være med i det sociale på lige fod med andre børn uden udfordringer.

Det ændrer ikke ved resultatet. Vi bemærker, at der i sagen ikke er oplysninger om, at I har udgifter, der overstiger hvad andre familier har til anskaffelsen af en ladcykel. Det fremgår af praksis, at ladcykler vurderes som værende et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo. Der kan derfor alene bevilliges dækning af nødvendige merudgifter hertil, når den ansøgende familie har udgifter udover hvad andre familier har til anskaffelsen af en ladcykel.

Vi bemærker også, at såfremt I har behov for en større klapvogn, kan I henvende jer til kommunen og ansøge om hjælp til dækning af udgifterne hertil.

Om reglerne

Det er en betingelse for dækning af merudgifter, at udgifterne er nødvendige og en konsekvens af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne, og at der er tale om en merudgift ved forsørgelsen af barnet eller den unge i hjemmet.

At der skal være tale om en merudgift, betyder, at der kun dækkes udgifter i det omfang de overstiger de udgifter, som en familie i almindelighed har. Det afgørende er således ikke, hvilke udgifter den konkrete familie ville have haft, hvis barnet eller den unge ikke havde en funktionsnedsættelse.

Ved vurderingen af, om en merudgift er nødvendig, indgår det, at et af formålene med dækning af merudgifter er, at familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnets eller den unges funktionsnedsættelse. Behovet for dækning af merudgifter vurderes derfor i forhold til børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation.

At det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, betyder, at familien alene kan få dækket de merudgifter, de har som følge af barnets funktionsnedsættelse - og dermed ikke de udgifter, som en familie i almindelighed må forventes at have.

Forbrugsgoder omfatter produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Der kan ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo, f.eks. almindelige stole, borde, senge, telefoner, TV, radioer, CD-afspillere, DVD-afspillere, tablets, computere, vaskemaskiner, tørretumblere, opvaskemaskiner, almindelige køkkenmaskiner m.v., og som normalt findes i ethvert hjem, der måtte ønske det. Det følger af vores praksis, at ladcykler i dag må anses for at være forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo. Vi henviser til principmeddelelse 40-19.

Der kan derfor alene bevilliges dækning af nødvendige merudgifter til et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo, når den ansøgende familie har udgifter udover hvad andre familier med børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation har til anskaffelsen af forbrugsgodet.

Efter retssikkerhedsloven foretager Ankestyrelsen generelt en retlig prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Det betyder, at vi blandt andet tager stilling til, om førsteinstansen har

- anvendt de korrekte regler, og om anvendelsen er korrekt,
- indhentet alle relevante og tilstrækkelige oplysninger i sagen,
- inddraget relevante og saglige hensyn, og
- overholdt sagsbehandlingsreglerne.

Hvis førsteinstansen har gjort dét - eller Ankestyrelsen i forbindelse med sin sagsbehandling har rettet op på eventuelle væsentlige fejl - har vi ikke grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens konkrete og individuelle vurdering i sagen.

Sag nr. 2, j.nr. 23-4174

I har klaget over X Kommunes afgørelse om afslag på dækning af merudgifter til en el-ladcykel. Kommunen afgjorde sagen den 14. juli 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort jeres sag.

Resultatet er:

- I har ikke ret til dækning af nødvendige merudgifter til en el-ladcykel ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, og at afgørelsen ikke ændres.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at udgiften til en el-ladcykel ikke er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Hvad er afgørende for resultatet

I søger om dækning af merudgifter til en el-ladcykel.

Det fremgår af sagen, at X er 6 år gammel og har diagnosen Scharff Yang Syndrom, der medfører varierende grad af udviklingshæmning. Han har også tendens til tarmstop og får sondeernæring.

Vi lægger vægt på jeres oplysninger om, at el-ladcyklen skal bruges som en fritidsaktivitet, herunder til familiehygge. I understreger, at el-ladcyklen ikke har til formål at blive brugt som transportmiddel til og fra steder. I oplyser videre, at X ikke kan cykle selv eller sidde bag på en almindelig cykel, da det vil være farligt som følge af hans tilkoblede slanger ved maveregionen.

Vi lægger herefter afgørende vægt på oplysningerne om, at X er bevilget en kørestol med vippefunktion, samt at forældrene er bevilget en handicapbil.

Vi finder på baggrund heraf ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at X ved bevillingen af kørestol og handicapbil er kompenseret i forhold til at kunne komme ud og tage med familien rundt.

Vi er opmærksomme på oplysningerne om, at kørestolen er tung at have med på stierne, da den er uden motor og mange af stierne i jeres nærområde består af bakker.

Vi er også opmærksomme på jeres oplysninger om, at X's muligheder for at dyrke andre fritidsaktiviteter er meget begrænsede som følge af hans funktionsnedsættelse. I oplyser i klagen, at X ikke har mulighed for at gå til en almindelig fritidsaktivitet som andre børn uden et handicap, og at han derfor har brug for alternativer, som ville svare til en fritidsaktivitet. I oplyser, at X som følge af sine fysiske udfordringer ikke kan cykle selvstændigt, og I mener derfor, at det er en merudgift, at I skal købe en handicapvenlig cykel, fx en ladcykel frem for en almindelig cykel.

Det ændrer ikke ved resultatet, da det forhold, at det er besværligt at køre med kørestolen ikke ændrer på, at I har mulighed for at komme ud med X. Vi bemærker, at X i en ladcykel også på tilsvarende vis vil være afhængig af, at skulle transporteres rundt af en anden person. Vi vurderer således, at X's behov for at komme ud i fritiden er tilgodeset ved den allerede bevilgede kørestol og handicapbil.

Vi bemærker desuden, at vi er enige med kommunen i, at det at blive transporteret rundt i en ladcykel ikke kan sidestilles med en fritidsaktivitet, og at samvær og ture med familien anses som almindeligt familieliv, hvorfor udgiften til en ladcykel ikke kan betragtes som en merudgift til fritidsaktivitet.

Om reglerne

Det er en betingelse for dækning af merudgifter, at udgifterne er nødvendige og en konsekvens af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne, og at der er tale om en merudgift ved forsørgelsen af barnet eller den unge i hjemmet.

At der skal være tale om en merudgift, betyder, at der kun dækkes udgifter i det omfang de overstiger de udgifter, som en familie i almindelighed har. Det afgørende er således ikke, hvilke udgifter den konkrete familie ville have haft, hvis de havde et barn uden funktionsnedsættelse.

Ved vurderingen af, om en merudgift er nødvendig, indgår det, at et af formålene med dækning af merudgifter er, at familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnets eller den unges funktionsnedsættelse. Behovet for dækning af merudgifter vurderes derfor i forhold til børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation.

At det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, betyder, at familien alene kan få dækket de merudgifter, de har som følge af barnets funktionsnedsættelse - og dermed ikke de udgifter, som en familie i almindelighed må forventes at have.

Forbrugsgoder omfatter produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Der kan ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo, fx almindelige stole, borde, senge, telefoner, TV, radioer, CD-afspillere, DVD-afspillere, tablets, computere, vaskemaskiner, tørretumblere, opvaskemaskiner, almindelige køkkenmaskiner m.v., og som normalt findes i ethvert hjem, der måtte ønske det. Det følger af vores praksis, at ladcykler i dag må anses for at være forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo. Vi henviser til principmeddelelse 40-19.

Der kan derfor alene bevilliges dækning af nødvendige merudgifter til et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo, når den ansøgende familie har udgifter udover hvad andre familier med børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation har til anskaffelsen af forbrugsgodet.

Efter retssikkerhedsloven foretager Ankestyrelsen generelt en retlig prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Det betyder, at vi blandt andet tager stilling til, om førsteinstansen har

- anvendt de korrekte regler, og om anvendelsen er korrekt,
- indhentet alle relevante og tilstrækkelige oplysninger i sagen,
- inddraget relevante og saglige hensyn, og
- overholdt sagsbehandlingsreglerne.

Hvis førsteinstansen har gjort dét - eller Ankestyrelsen i forbindelse med sin sagsbehandling har rettet op på eventuelle væsentlige fejl - har vi ikke grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens konkrete og individuelle vurdering i sagen.

Sag nr. 3, j.nr. 22-51370

I har klaget over X Kommunes afgørelse om afslag på dækning af merudgifter til en el-ladcykel. Kommunen afgjorde sagen den 14. oktober 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort jeres sag.

Resultatet er:

- I har ikke ret til dækning af nødvendige merudgifter til en el-ladcykel ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, og at afgørelsen ikke ændres.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at udgiften til en el-ladcykel ikke er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet.

I jeres konkrete sag tilsidesætter vi ikke den vurdering, som kommunen har foretaget. Det gør vi ikke, fordi vi ikke har konstateret retlige mangler i kommunens afgørelse.

Hvad er afgørende for resultatet

I søger om dækning af udgiften til en el-ladcykel.

Det fremgår af sagen, at X er 3 år og har diagnosen infantil autisme.

Vi lægger vægt på oplysningerne om, at el-ladcyklen skal anvendes til, at I kan cykle sammen som familie i fritiden. I oplyser, at I søger om en el-ladcykel, da X ikke kan cykle selv, selv ikke over små afstande, på grund af manglende forståelse for trafikken og konsekvensberegning. I oplyser videre, at X er for stor til en almindelig cykelstol og ikke kan sidde bag på en efterløber. I bemærker, at X har behov for frisk luft og aktiviteter sammen med sine forældre, og at der i cyklen er ro på ham.

Kommunen lægger i afgørelsen vægt på, at børn på X's alder almindeligvis ikke er i stand til at cykle selvstændigt i trafikken udover små korte ture. Kommunen henviser desuden i genvurderingen til, at der er mulighed for andre aktiviteter udendørs, fx en tur i skoven, på stranden, på legepladsen eller aktiviteter i haven.

Vi finder ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens skønsmæssige vurdering af, at det er sædvanligt, at børn på X's alder ikke er trafikksikre, samt at X har mulighed for komme ud på anden vis.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse, genvurdering og jeres klage.

Vi er opmærksomme på jeres oplysninger om, at det er få ting I som familie kan gøre sammen, og at cykling er en af de aktiviteter, som X rigtig gerne vil. I henviser til hensynet til X's søster, da I ikke kan cykle som familie, hvis I ikke har en ladcykel med el til at transportere X i.

Det ændrer ikke ved resultatet, da vi ikke finder grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at der ikke er tale om en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet. Vi henviser desuden til kommunens bemærkning om, at det er et vilkår i mange familier, at det i en periode kan være vanskeligt at foretage sig visse aktiviteter sammen grundet forskelle i børnenes alder og evner, og at det i den situation vil være almindeligt, at forældrene deler sig op for at sikre alle børns behov.

Om reglerne

Det er en betingelse for dækning af merudgifter, at udgifterne er nødvendige og en konsekvens af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne, og at der er tale om en merudgift ved forsørgelsen af barnet eller den unge i hjemmet.

At der skal være tale om en merudgift, betyder, at der kun dækkes udgifter i det omfang de overstiger de udgifter, som en familie i almindelighed har. Det afgørende er således ikke, hvilke udgifter den konkrete familie ville have haft, hvis de havde et barn uden funktionsnedsættelse.

Ved vurderingen af, om en merudgift er nødvendig, indgår det, at et af formålene med dækning af merudgifter er, at familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnets eller den unges funktionsnedsættelse. Behovet for dækning af merudgifter vurderes derfor i forhold til børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation.

At det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, betyder, at familien alene kan få dækket de merudgifter, de har som følge af barnets funktionsnedsættelse - og dermed ikke de udgifter, som en familie i almindelighed må forventes at have.

Forbrugsgoder omfatter produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Der kan ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo, f.eks. almindelige stole, borde, senge, telefoner, TV, radioer, CD-afspillere, DVD-afspillere, tablets, computere, vaskemaskiner, tørretumblere, opvaskemaskiner, almindelige køkkenmaskiner m.v., og som normalt findes i ethvert hjem, der måtte ønske det. Det følger af vores praksis, at ladebatterier i dag må anses for at være forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo. Vi henviser til principmeddelelse 40-19.

Der kan derfor alene bevilliges dækning af nødvendige merudgifter til et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo, når den ansøgende familie har udgifter udover hvad andre familier med børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation har til anskaffelsen af forbrugsgodet.

Efter retssikkerhedsloven foretager Ankestyrelsen generelt en retlig prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Det betyder, at vi blandt andet tager stilling til, om førsteinstansen har

- anvendt de korrekte regler, og om anvendelsen er korrekt,
- indhentet alle relevante og tilstrækkelige oplysninger i sagen,
- inddraget relevante og saglige hensyn, og
- overholdt sagsbehandlingsreglerne.

Hvis førsteinstansen har gjort dét - eller Ankestyrelsen i forbindelse med sin sagsbehandling har rettet op på eventuelle væsentlige fejl - har vi ikke grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens konkrete og individuelle vurdering i sagen.

Bemærkninger til kommunens sagsbehandling

Kommunen henviser i afgørelsen til principmeddelelse 40-19, som vedrører servicelovens bestemmelser om hjælpemidler og forbrugsgoder.

Vi bemærker i den forbindelse, at der i principmeddelelsen ikke er taget stilling til, hvorvidt udgiften til en el-ladebatterier, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, vil kunne dækkes som en nødvendig merudgift. Det kan derfor ikke udelukkes, at der kan bevilliges dækning af nødvendige merudgifter hertil, selvom der efter hjælpemiddelsbestemmelserne er tale om et forbrugsgode, der normalt indgår i sædvanligt indbo.

Sag nr. 4, j.nr. 23-911

Du har klaget over X Kommunes afgørelse om afslag på dækning af nødvendige merudgifter til en el-ladebatterier. Kommunen afgjorde sagen den 23. november 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling. Kommunen skal behandle din sag igen og afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen kontakter dig.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen ikke på det foreliggende grundlag og med den givne begrundelse kunne træffe afgørelse om afslag på dækning af nødvendige merudgifter.

Vi vurderer også, at sagen ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan afgøre, om udgiften til en el-ladcykel er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Hvad er afgørende for resultatet

Du ansøger kommunen om dækning af udgiften til en el-ladcykel. X er 5 år gammel og er diagnosticeret med infantil autisme og er nonverbal. X har derfor ingen sprogforståelse. Xs generelle udvikling er på et lavt niveau – ca. svarende til et barn på under et år. X er ligeledes meget sensitiv, især over for lyd, og skal afskærmes. Du oplyser, at X hidtil har siddet i en almindelig klapvogn, når I har været på tur og på diverse legepladser. Han er nu for stor til denne, og du kan ikke længere bære ham. X kan finde på at kravle ud af klapvognen og nogle gange stikke af, hvis han ikke vil i samme retning. Han er derfor til fare for sig selv. Han er meget behovstyret og det er efterhånden vanskeligt at have ham med ude i offentligheden, da det ofte ender med nedsmeltninger, hvor X kolliderer og ikke kan løftes.

Ved vurderingen lægger vi vægt på dine oplysninger om, at cyklen skal anvendes dels til transport af X til og fra børnehaven samt hjælp til at X kan færdes ude i offentligheden og uden for hjemmets rammer. Du har hverken kørekort eller bil, og med en ladcykel vil X være mere afskærmet, og det vil derfor blive sværere for ham selv at kravle ud og stikke af. Derudover vil transporttiden med en ladcykel til de forskellige legepladser i X by blive væsentligt forkortet. Du oplyser, at X har behov for, at transporttiden fra A til B bliver så kort som mulig.

Ved vurderingen lægger vi også vægt på oplysningerne om, at X er bevilliget taxa til og fra børnehaven og aflastning.

Derudover lægger vi vægt på dine oplysninger til Ankestyrelsen den 31. maj 2023 om, at I nu er fuldstændig isoleret. I kommer slet ikke ud, fordi du ikke tør have X med ud. Grundet hans funktionsnedsættelse kan han ikke lære at gå i en sele. X er ikke trafik sikker. Han er hæmmet i at færdes i trafikken og i nærheden af trafik samt generelt på offentlige arealer. Han er ikke i stand til at bedømme de omgivelser, han færdes i. På grund af manglende sprogforståelse/udvikling og kommunikationsbesvær, er det ikke muligt at lære X, hvordan man skal færdes udenfor. Du oplyser, at X har et stort behov for, at være uden for det meste af dagen.

Ifølge dine oplysninger er der således et udækket behov for hjælp.

Dette understøttes af de oplysninger, der fremgår af notat af den 15. november 2022 fra afsluttende møde med IKH/VISO, at bl.a. det at køre i klapvogn og udeliv er faktorer, der nedsætter X's stressniveau. Når X bliver overbelastet eller stresset reagerer han med gråd, skubben og skrig. Han er urolig, løber, basker og laver lyde. Han kan få nedsmeltninger, hvor han kollapser og ikke kan løftes. VISO konkluderer, at der er et fremadrettet, uafklaret behov, hvor X har behov for at komme ud. VISO peger i den forbindelse på, at behovet eventuelt kan dækkes af en ladcykel. Hvis X ikke bliver fysisk stimuleret, mangler han en naturlig træthed, hvilket påvirke hans søvnrytme.

Herudover lægger vi vægt på, at kommunen har vurderet, at det kræver pædagogisk guidning i hjemmet, for at I kan færdes i offentligheden. Du er derfor bevilliget autismevenlig pædagogisk tilgang i hjemmet efter servicelovens § 11 samt, at der er indstillet til længerevarende støtte efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 2, med henblik på at støtten fortsætter. Effekten af hjælpen er endnu ikke kendt.

Endelig lægger vi vægt på, at kommunen har vejledt dig om, at du kan søge om en større klapvogn hos Visitation og Hjælpe midler på borger.dk.

Kommunen ses ikke at have truffet afgørelse om, hvorvidt en større klapvogn kan bevilliges efter reglerne om hjælpemidler- og forbrugsgoder eller merudgiftsbestemmelsen, herunder om X's behov kan dækkes ved en større klapvogn.

Vi bemærker hertil, at kommunen i henhold til retssikkerhedsloven har pligt til at behandle alle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning.

Reglerne om merudgifter er subsidier i forhold til andre bestemmelser i den sociale lovgivning.

Vi er opmærksomme på, at kommunen i afgørelsen henviser til, at en ladcykel må anses som sædvanligt indbo og må karakteriseres som en normalitet for en familie. Kommunen vurderer, at behovet for ladcyklen ikke er en direkte følge af X's funktionsnedsættelse samt at det også vil være lige så svært for dig at styre X i en ladcykel, som i klapvognen.

Oplysningerne kan ikke føre til et ændret resultat. Vi lægger vægt på, at kommunen ikke i tilstrækkelig omfang ses at have forholdt sig til, om udgiften til en ladcykel må anses for en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet, der ligger ud over hvad andre familier med børn uden funktionsnedsættelse har.

På baggrund af ovenstående finder vi det desuden uklart, hvorvidt behovet for at transportere X kan tilgodeses på anden vis.

Vi hjemviser derfor sagen til kommunen.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse og genvurdering samt dine oplysninger til sagen samt notat fra afsluttende møde med IKH/VISO af den 15. november 2022.

Hvad skal kommunen gøre

Kommunen skal foretage en helhedsvurdering af din sag.

Kommunen skal undersøge, om du kan få bevilliget en større klapvogn efter reglerne om hjælpemidler- og forbrugsgoder og merudgiftsbestemmelsen, og i samme forbindelse forholde sig til, om en større klapvogn kan opfylde X's behov.

Kommunen skal i den forbindelse indhente oplysninger, der er egnede til belyse ovenstående. Det kan fx være fra fagpersoner, der har kendskab til X's funktionsnedsættelse.

Vi bemærker, at kommunen er berettiget til at tage udgangspunkt i det billigste produkt, der er egnet til at opfylde behovet.

Kommer kommunen frem til, at du ikke kan bevilliges en større klapvogn og/eller, at en større klapvogn ikke er egnet til at opfylde X's behov, skal kommunen undersøge, om du har ret til en el-ladcykel efter reglerne om nødvendige merudgifter.

Ved vurderingen af, om du har nødvendige merudgifter til køb af en el-ladcykel, skal kommunen se på, hvilke andre transportmuligheder du har, og om X kan transporteres og komme ud på anden vis, fx via offentlig transport. I vurderingen indgår det også, hvordan andre familier i samme livssituation med børn i samme alder sædvanligvis transporterer sig.

Kommer kommunen frem til, at udgiften til en el-ladcykel er en nødvendig følge af X's funktionsnedsættelse, skal kommunen forholde sig til, om du har merudgifter forbundet med køb af en el-ladcykel. Kommunen skal i den forbindelse forholde sig til sagens oplysninger om, at X kan finde på at stikke af og at han har et afskærmningsbehov.

Vi bemærker, at det ikke er udelukket at få dækket nødvendige merudgifter til forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo, såfremt familien har udgifter udover, hvad andre familier i samme livssituation har.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse. Hvis kommunen ikke imødekommer din ansøgning helt, skal kommunen beskrive i afgørelsen, hvad der er indgået af hovedhensyn og faktiske oplysninger i vurderingen.

Vi bemærker, at du kan klage over den nye afgørelse efter de almindelige regler. Det betyder, at du kan klage til kommunen inden fire uger efter, du har modtaget den nye afgørelse fra kommunen.

Om reglerne

Det er en betingelse for dækning af merudgifter, at udgifterne er nødvendige og en konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne, og at der er tale om en merudgift ved forsørgelsen af barnet eller den unge i hjemmet.

At der skal være tale om en merudgift, betyder, at der kun dækkes udgifter i det omfang de overstiger de udgifter, som en familie i almindelighed har. Det afgørende er således ikke, hvilke udgifter den konkrete familie ville have haft, hvis barnet eller den unge ikke havde en funktionsnedsættelse.

Ved vurderingen af, om en merudgift er nødvendig, indgår det, at et af formålene med dækning af merudgifter er, at familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnets eller den unges funktionsnedsættelse. Behovet for dækning af merudgifter vurderes derfor i forhold til børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation.

At det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, betyder, at familien alene kan få dækket de merudgifter, de har som følge af barnets funktionsnedsættelse - og dermed ikke de udgifter, som familier i almindelighed må forventes at have.

Reglerne om merudgifter er subsidiære i forhold til anden lovgivning og andre bestemmelser i den sociale lovgivning. Hvis udgifterne kan dækkes af andre bestemmelser i eller uden for den sociale lovgivning, finder reglerne om merudgifter ikke anvendelse.

Kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Forbrugsgoder omfatter produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Der kan ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo, f.eks. almindelige stole, borde, senge, telefoner, TV, radioer, CD-afspillere, DVD-afspillere, tablets, computere, vaskemaskiner, tørretumbler, opvaskemaskiner, almindelige køkkenmaskiner m.v., og som normalt findes i ethvert hjem, der måtte ønske det. Det følger af vores praksis, at ladebiler i dag må anses for at være forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo. Vi henviser til principmeddelelse 40-19.

Der kan derfor alene bevilliges dækning af nødvendige merudgifter til et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo, når den ansøgende familie har udgifter udover hvad andre familier med børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation har til anskaffelsen af forbrugsgodet.

Kommunen har i øvrigt ansvaret for, at sagen er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at der kan træffes en afgørelse i sagen.

Sag nr. 5, j.nr. 22-53827

Du har klaget over X Kommunes afgørelse om afslag på dækning af merudgifter. Kommunen afgjorde sagen den 28. september 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ret til dækning af nødvendige merudgifter til en elcykel med særlig lethed og stelstørrelse ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Kommunen skal derfor udmåle hjælpen.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at udgiften til en elcykel med særlig lethed og stelstørrelse er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet.

I din konkrete sag tilsidesætter vi den vurdering, som kommunen har foretaget. Det gør vi, fordi vi har konstateret retlige mangler i kommunens afgørelse.

Hvad er afgørende for resultatet

Du søger om dækning af merudgifter til en letvægtscykel, som skal bruges til, at X selv kan cykle til og fra skole og fysioterapi to gange om ugen.

X er 16 år gammel og har sygdommen Klippel Feil Syndrom og har i mange år kæmpet med led- og muskelsmerter. Hun har misdannelser og sammenvoksninger i ryggen, samt nedsat kraft i sine muskler, hun udtrættes hurtigt og har nedsat lungefunktion på 55 %. Hun har også Triple X-Syndrom, der blandt andet gør, at hun føler sig usikker, har brug for tryk og mangler selvhjulpethed.

Kommunen vurderer, at en letvægtscykel ikke vil kunne afhjælpe følgerne af X's nedsatte funktionsevne. Kommunen giver afslag på dækning af merudgifter til en letvægtscykel med henvisning til, at cyklen vejer 10,8 kg., og at X derfor skal trække cyklen op ad bakke.

Kommunen vurderer herefter, at X's transportbehov kan tilgodeses ved brug af bus, elcykel eller eventuelt elløbehjul. Kommunen giver afslag på at bevilge dækning af merudgifter til en elcykel eller elløbehjul med henvisning til, at det anses som et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo.

Vi vurderer – i lighed med kommunen – at en elcykel kan tilgodeses X's behov.

Vi vurderer imidlertid, at udgiften til en elcykel er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Ved vurderingen lægger vi vægt på dine oplysninger om, at X er utryk ved selv at tage bussen, og at hun ikke er selvhjulpethed med dette. Det er heller ikke optimalt, at hun skal tage bus i skole, da hun så ikke kan være fysisk aktiv, som er lægeligt anbefalet, og da hun får ondt i benene af at gå til og fra bussen. Vi finder derfor, at transportbehovet ikke kan tilgodeses ved brug af bus.

Dernæst lægger vi vægt på de lægefaglige oplysninger om, at X har en markant nedsat fysisk formåen på grund af hendes nedsatte muskelkraft, malformationer og lungefunktion på cirka 55 %. Det fremgår også, at X har en relativt lille krop, med lille hovedomfang. Dertil fremgår det af dine oplysninger, at hun er spinkel med lange ben og arme, men med kort overkrop og små hænder, der svarer til en 10-åriges hænder. Du oplyser i den forbindelse, at hun vejer 43 kg. og er 161 cm. høj.

Ligeledes lægger vi særligt vægt på, at det fra lægelig side er vurderet, at X har behov for fysisk aktivitet, og at det anbefales, at X får en elcykel.

Endelig lægger vi vægt på dine oplysninger om, at en elcykel er bedst til X i forhold til hendes motoriske udfordringer, men at X ikke kan nøjes med en almindelig billig elcykel, fordi den er tung og ikke til at styre. Der vil være mange krav til den, herunder krav til lethed og stelstørrelse. Det vil derfor blive en elcykel der koster mellem 20.000 og 30.000 kr. eller måske mere.

Vi bemærker hertil, at der kan bevilliges dækning af merudgifter til et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo, hvis den ansøgende familie har udgifter forbundet med anskaffelsen af forbrugsgodet, der overstiger, hvad andre familier med børn i samme alder og livssituation har.

Kommunen skal derfor udmåle hjælpen. Der kan alene bevilliges dækning af merudgifter til køb af en elcykel, der overstiger hvad andre familier med børn i samme alder og livssituation har til køb af en elcykel.

Kommunen skal derfor – i forbindelse med udmålingen af hjælpen - forholde sig til dine oplysninger om, at der er mange krav til elcyklen, som X skal have, herunder krav til lethed og stelstørrelsen, og at cyklen derfor koster mellem 20.000 og 30.000 kr. eller måske mere.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse og genvurdering, din klage, din ansøgning af den 24. februar 2022, dine partshøringsbemærkninger af den 1. september 2022, børneneurologisk undersøgelse af 12. september 2019, statusattest af 31. marts 2022 samt din henvendelse til Ankestyrelsen den 13. januar 2023.

Vi er opmærksomme på dine oplysninger om, at X har modsat sig en elcykel.

Oplysningerne kan ikke føre til et ændret resultat. Kommunen er ved udmålingen af hjælpens størrelse berettiget til at tage udgangspunkt i den bedst egnede løsning. Det vil sige, at der alene kan bevilliges det, der er nødvendigt for at opfylde det pågældende behov.

Om reglerne

Det er en betingelse for dækning af merudgifter, at udgifterne er nødvendige og en konsekvens af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne, og at der er tale om en merudgift ved forsørgelsen af barnet eller den unge i hjemmet.

At der skal være tale om en merudgift, betyder, at der kun dækkes udgifter, i det omfang de overstiger de udgifter, som en familie i almindelighed har. Det afgørende er således ikke, hvilke udgifter den konkrete familie ville have haft, hvis barnet eller den unge ikke havde en funktionsnedsættelse.

Ved vurderingen af, om en merudgift er nødvendig, indgår det, at et af formålene med dækning af merudgifter er, at familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnets eller den unges funktionsnedsættelse. Behovet for dækning af merudgifter vurderes derfor i forhold til børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation.

At det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, betyder, at familien alene kan få dækket de merudgifter, de har som følge af barnets funktionsnedsættelse - og dermed ikke de udgifter, som en familie i almindelighed må forventes at have.

Forbrugsgoder omfatter produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Der kan ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo, f.eks. almindelige stole, borde, senge, telefoner, TV, radioer, CD-afspillere, DVD-afspillere, tablets, computere, vaskemaskiner, tørretumblere, opvaskemaskiner, almindelige køkkenmaskiner m.v., og som normalt findes i ethvert hjem, der måtte ønske det. Det følger af vores praksis, at elcykler i dag må anses for at være forbrugsgoder, der indgår i sædvanligt indbo. Vi henviser til principmeddelelse 40-19.

Der kan derfor alene bevilliges dækning af nødvendige merudgifter til et forbrugsgode, der indgår i sædvanligt indbo, når den ansøgende familie har udgifter udover hvad andre familier med børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation har til anskaffelsen af forbrugsgodet.

Efter retssikkerhedsloven foretager Ankestyrelsen generelt en retlig prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Det betyder, at vi blandt andet tager stilling til, om førsteinstansen har

- anvendt de korrekte regler, og om anvendelsen er korrekt,
- indhentet alle relevante og tilstrækkelige oplysninger i sagen,
- inddraget relevante og saglige hensyn, og
- overholdt sagsbehandlingsreglerne.

Hvis førsteinstansen har gjort dét - eller Ankestyrelsen i forbindelse med sin sagsbehandling har rettet op på eventuelle væsentlige fejl - har vi ikke grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens konkrete og individuelle vurdering i sagen.

Sag nr. 6 og 7, j.nr. 22-55103 og 22-55104

Du har klaget over X Kommunes afgørelse om afslag på en trehjulet el-cykel med ryglæn til X. Kommunen afgjorde sagen den 19. oktober 2022.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- X har ikke ret til en trehjulet el-cykel med ryglæn som hjælpemiddel.
- Du har ikke ret til dækning af udgiften til en trehjulet el-cykel med ryglæn som en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, og at afgørelsen ikke ændres.

Sådan vurderer vi sagen efter servicelovens § 112

Ankestyrelsen vurderer, at en trehjulet el-cykel med ryglæn ikke i væsentlig grad yderligere kan afhjælpe de varige følger af X's nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette hans daglige tilværelse i hjemmet.

Hvad er afgørende for resultatet

Det fremgår af sagen, at X er 11 år og lider af Cerebral Parese. Han er grovmotorisk på niveau 3. Det fremgår desuden, at X har nedsat syn, kognitive vanskeligheder og kæmper med udtrætning.

Ved vurderingen lægger vi vægt på, at X er kørestolsbruger samt anvender gangstativ.

Hertil fremgår det af evalueringen fra børnespecialisterne, at X er blevet mere stabil stående og gående. Når han går, holder han den voksne i begge hænder, men det er ikke meget støtte han har behov for i forhold til balancen.

Derudover fremgår det, at X træner gang ved at gå langs et gelænder, hvor han støtter med den ene hånd på gelænderet. En voksen er der som tryghed og holder ham i blusen. Han kan gå 10 skridt fremad, hvor han støtter den ene hånd ved en gangbare. X er ikke blevet mere modig ved at gå selv, men er blevet mere modig, når han går med gelænder i den ene hånd og stok i den anden hånd. Han er blevet god til selv at rette op, hvis han mister balancen, og holde en god afstand til gelænderet.

Det fremgår videre, at X selvstændigt kan gå op ad jeres trappe ved brug af gelænder i begge sider. Han kan ligeledes selv rejse sig fra sofa, toilet og stol.

Du søger om en trehjulet el-cykel med ryglæn til X for at få ham ud af kørestolen, være mere aktiv med jer som familie, når I tager på ture, og give ham muligheden for at cykle ligesom andre børn.

Du oplyser, at du har søgt cyklen som en fritidsaktivitet til X, fordi han elsker at cykle og elsker at være sammen med andre børn. X er en aktiv og social dreng. Med den ansøgte cykel, vil han kunne tage på en cykeltur på områdets cykelstier, få en følelse af selvstændighed og af at gøre det samme som alle andre børn på samme alder.

Ved vurderingen af, om borgeren har behov for et køretøj, herunder en trehjulet el-cykel til brug i nærområdet, skal det indgå, om borgeren har andre hjælpemidler eller forbrugsgoder til at afhjælpe sit transportbehov i nærområdet.

Vi lægger herefter særlig vægt på, at kommunen den 30. november 2022 bevilligede X en ny manuel kørestol og E-drive hjul med joystick med det formål, at X selvstændigt kan bevæge sig omkring både inden- og udendørs derhjemme og på skolen. X er dermed ikke afhængig af, at han skal skubbes rundt, men kan selv køre kørestolen.

Vi lægger ligeledes vægt på, at I er bevilliget en handicapbil på baggrund af X's funktionsnedsættelse.

Du fremhæver desuden i mail af 5. oktober 2022 og tillæg til klage af den 17. november 2022, at du ikke kan se, hvorfor den ansøgte cykel skulle være et hjælpemiddel. Du accepterer samtidigt, at den ikke er et hjælpemiddel for X, da cyklen skal dække et helt andet behov.

Vi finder på baggrund af sagens samlede oplysninger, at X i forhold til sit samlede transportbehov er kompenseret med den bevilligede manuelle kørestol og E-drive hjul med joystick og den bevilligede handicapbil.

Vi finder derfor, at en trehjulet el-cykel med ryglæn ikke i væsentlig grad yderligere kan afhjælpe de varige følger af X's nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette hans daglige tilværelse i hjemmet

Om reglerne

Der kan ydes støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet.

Hvis borgerens funktionsevne påvirker pågældendes evne til at færdes i nærområdet, kan der efter servicelovens regler om hjælpemidler og forbrugsgoder bevilges et mindre køretøj.

Det er en forudsætning, at køretøjet er en væsentlig afhjælpning for borgeren. I væsentlighedsvurderingen indgår oplysninger om

- borgerens helbredsmæssige forhold,
- borgerens behov for et køretøj til transport i nærområdet, og
- borgerens evne til at færdes forsvarligt på det søgte køretøj.

Helbredsmæssige forhold

Der skal være tale om en betydelig nedsat evne til at færdes i nærområdet. Til brug for denne vurdering skal indhentes oplysninger om borgerens gangfunktion og gangdistance, om borgeren går med eller uden ganghjælpemidler, og om borgeren har balanceproblemer og oplever udtrætning eller øgede smerter ved gang. Der skal desuden inddrages oplysninger om borgeren selvstændigt kan tage med offentlig transport eller transportere sig på anden vis i nærområdet ved brug af en almindelig cykel eller egen bil.

Det er vigtigt, at borgerens evne til at færdes i sit nærområde ses i forhold til borgerens alder, så borgeren så vidt muligt stilles lige med andre borgere på samme alder og i samme livssituation. Det betyder, at der ikke kan sættes en minimumsgrænse for, hvor lang en gangdistance, borgeren skal have for at opfylde væsentlighedskriteriet. Det er altid en konkret vurdering.

Behovet for et køretøj til transport i nærområdet

Borgerens behov for et køretøj til brug i nærområdet skal også indgå i vurderingen. Det skal indgå, hvilke aktiviteter borgeren vil bruge køretøjet til, men der skal særligt være opmærksomhed på borgerens sociale forhold. Det skal derfor indgå i vurderingen, om borgeren som følge af sin nedsatte funktionsevne er isoleret i hjemmet eller afskåret fra at komme til sociale aktiviteter eller fritidsaktiviteter. Borgerens ønske om at opnå et højere aktivitetsniveau end sit nuværende bør også inddrages, så borgeren får mulighed for at udvikle sig og for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Det skal desuden indgå, om borgeren med et køretøj til brug i nærområdet har mulighed for at blive selvhjulpne og uafhængig af hjælp fra andre, fx kørsel med venner og familiemedlemmer eller kørselsordninger. Borgeren skal have mulighed for at blive så selvstændig som muligt og dermed i videst muligt omfang klare sig uden hjælp fra andre. Det skal indgå i vurderingen, om borgeren med tildeling af et køretøj kan få mulighed for at leve sit liv på lige fod med andre på samme alder og i samme livssituation.

Det skal endvidere indgå i vurderingen, om borgeren har andre hjælpemidler eller forbrugsgoder til at afhjælpe sit transportbehov i nærområdet. Hvis borgeren er bevilget et andet hjælpemiddel eller forbrugsgode til transport i nærområdet end det ansøgte, skal kommunen foretage en vurdering af, om det ansøgte i væsentligt yderligere grad kan afhjælpe borgerens nedsatte funktionsevne end det produkt borgeren allerede har.

Evnen til at færdes på et køretøj

Det sidste forhold, der skal indgå i vurderingen af, om et mindre køretøj kan afhjælpe borgerens funktionsnedsættelse, er borgerens evne til at færdes forsvarligt på køretøjet. Det kan indgå, om borgeren får medicin, der gør, at borgeren ikke er i stand til at færdes forsvarligt i trafikken, eller om borgeren har kognitive vanskeligheder, som påvirker evnen til at føre det bevilgede køretøj. Kommunen kan anmode borgeren om at deltage i en afprøvning, hvis dette er relevant for oplysning af sagen.

Udstyr til fritidsaktiviteter kan ikke bevilges som et hjælpemiddel efter serviceloven, da udstyr til fritidsaktiviteter ikke i væsentlig grad afhjælper de varige følger af borgerens nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad letter den daglige tilværelse.

Efter retssikkerhedsloven foretager Ankestyrelsen generelt en retlig prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Det betyder, at vi blandt andet tager stilling til, om førsteinstansen har

- anvendt de korrekte regler, og om anvendelsen er korrekt,
- indhentet alle relevante og tilstrækkelige oplysninger i sagen,
- inddraget relevante og saglige hensyn, og
- overholdt sagsbehandlingsreglerne.

Hvis førsteinstansen har gjort dét - eller Ankestyrelsen i forbindelse med sin sagsbehandling har rettet op på eventuelle væsentlige fejl - har vi ikke grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens konkrete og individuelle vurdering i sagen.

Sådan vurderer vi sagen efter servicelovens § 41

Ankestyrelsen vurderer, at udgiften til en trehjulet el-cykel med ryglæn ikke er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi inddrager de samme oplysninger om X's helbredsmæssige forhold og din motivation for ansøgningen, som fremgår ovenfor under begrundelsen for afgørelsen om cyklen som et hjælpemiddel.

Du oplyser supplerende, at X spejler sig i andre børn, hvilket styrker hans følelse af fællesskab og tro på sig selv samt muligheden for at deltage med børn uden funktionsnedsættelse. Grundet hans

funktionsnedsættelse kan I ikke købe en almindelig cykel til X, og det er normalt, at børn på X's alder kan komme rundt på en cykel.

Vi lægger herefter særlig vægt på, at kommunen den 30. november 2022 bevilligede X en ny manuel kørestol og E-drive hjul med joy-stick med det formål, at X selvstændigt kan bevæge sig omkring både inden- og udendørs derhjemme og på skolen. X er dermed ikke afhængig af, at han skal skubbes rundt, men kan selv køre kørestolen.

Vi lægger ligeledes vægt på, at du er bevilliget en handicapbil på baggrund af X's funktionsnedsættelse.

Det fremgår desuden af kommunens afgørelse, at der i forhold til at følges med familien på indkøb og til vennebesøg vil opstå et problem i forhold til, hvis X skulle følges med den øvrige familie på cykel, idet han i sådanne situationer vil komme til at mangle en kørestol eller gangstativ, når de når frem til den ønskede destination.

Vi finder på baggrund heraf ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at en trehjulet el-cykel med ryglæn ikke er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af X i hjemmet. I den forbindelse henviser vi til, at X med den nye kørestol med E-drivehjul og joystick selvstændigt kan bevæge sig omkring både inden- og udendørs og ikke er afhængig af nogen til at skubbe ham.

Vi finder derfor, at X er kompenseret i forhold til at kunne tage med familien rundt og komme ud med andre børn ved bevillingen af kørestolen med E-hjul og joystick og handicapbil.

Vi er opmærksomme på oplysningerne fra cykelhandleren, hvor forhandleren mener, at det godt kan lade sig gøre at montere et gangstativ på en den ansøgte trehjulede elcykel. Det kræver blot ekstra tilpasning. Det er ikke noget, forhandleren har foretaget tidligere, men forhandleren mener ikke, at det er et problem.

Vi er også opmærksomme på dine oplysninger om, at du ikke har søgt om en cykel til X for, at han skal få motion. Du oplyser også, at X's hjemmetræning efter servicelovens § 32 a ikke er det samme som en fritidsaktivitet.

Du fremhæver i den forbindelse, at X har begrænsede muligheder for andre fritidsaktiviteter grundet hans fysiske handicap. Andre børn kan bare kaste sig ud i forskellige fritidsaktiviteter og afprøve om de kan, men det kan X ikke. Derudover er udbuddet af fritidsaktiviteter i området begrænset.

I den forbindelse oplyser du, at X grundet sine kognitive udfordringer kæmper med udtrætning, og da fritidsaktiviteter typisk ligger om eftermiddagen, vil X ikke være i stand til at deltage heri. Det var også derfor, at X stoppede til trampolin og svømning.

Vi bemærker hertil, at det fremgår af opfølgings- og tilsynsrapporten, at X selv har valgt trampolin fra, da han synes, det var kedeligt, og fordi der ikke var meget fællesskab over det.

Endelig er du uforstående overfor, hvorfor ansøgningen om cyklen bliver behandlet med ansøgningen om kørestolen. Kørestolen skal afhjælpe X's funktionsnedsættelse i dagligdagen, hvorimod cyklen skal dække et fritidsbehov.

Vi bemærker hertil, at der ved vurderingen af, om det ansøgte er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af et barn i hjemmet indgår, om behovet kan kompenseres på andet vis.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse og genvurdering samt din uddybning af klagen samt opfølgings- og tilsynsrapporten.

Om reglerne

Det er en betingelse for dækning af merudgifter, at udgifterne er nødvendige og en konsekvens af barnets eller den unges nedsatte funktionsevne, og at der er tale om en merudgift ved forsørgelsen af barnet eller den unge i hjemmet.

At der skal være tale om en merudgift, betyder, at der kun dækkes udgifter i det omfang de overstiger de udgifter, som en familie i almindelighed har. Det afgørende er således ikke, hvilke udgifter den konkrete familie ville have haft, hvis de havde et barn uden funktionsnedsættelse.

Ved vurderingen af, om en merudgift er nødvendig, indgår det, at et af formålene med dækning af merudgifter er, at familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnets eller den unges funktionsnedsættelse. Behovet for dækning af merudgifter vurderes derfor i forhold til børn eller unge uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation.

At det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, betyder, at familien alene kan få dækket de merudgifter, de har som følge af barnets funktionsnedsættelse - og dermed ikke de udgifter, som en familie i almindelighed må forventes at have.

Efter retssikkerhedsloven foretager Ankestyrelsen generelt en retlig prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Det betyder, at vi blandt andet tager stilling til, om førsteinstansen har

- anvendt de korrekte regler, og om anvendelsen er korrekt,
- indhentet alle relevante og tilstrækkelige oplysninger i sagen,
- inddraget relevante og saglige hensyn, og
- overholdt sagsbehandlingsreglerne.

Hvis førsteinstansen har gjort dét - eller Ankestyrelsen i forbindelse med sin sagsbehandling har rettet op på eventuelle væsentlige fejl - har vi ikke grundlag for at tilsidesætte førsteinstansens konkrete og individuelle vurdering i sagen.